

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΗΕΝΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝ ΤΩΙ ΠΑΡΟΝΤΙ ΤΟΜΩΙ

ΘΩΜΑΣ ΒΟΥΔ

(*"Oρα Εἰχόνα ἐν σελίδι 192*)

Έγεννήθη τῷ 1801 ἐν Wakefield τῆς Ἀγγλίας, δωδεκαετής δὲ τὴν ἡλικίαν ἐπεσκόψθη τὸ πρῶτον τὴν Ἑλλάδα, προσκολληθεῖς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ οἰκου Βάρρφ ἐν Ζαχύνθῳ. Τῷ 1843 ἀνετέθη αὐτῷ ἡ Διεύθυνσις τοῦ ἐν Πάτραις μεγάλου καταστήματος Βάρρφ, ὅτε τῷ 1852 ἐγένετο ὑποπρόδεξον, τῷ δὲ 1873 πρόξενος τῆς Μ. Βρεττανίας. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ δόλια αὐτοῦ ἀξιώματα ἀλλ' ἡ δοᾶσις τοῦ Βούδων ἐμπόρου καὶ φιλανθρώπου εἴνει λιαν ἀξιοσημείωτος, θ' ἀπῆτείτο δὲ πολὺς γῶρος, δπως ἔκαρθρος δέσντως δὲ βίος τοῦ πολυτίμου γέροντος ὑπὲτὰς ταύτας. Δύο χρίσις σημεῖα τῆς ζωῆς τοῦ Θ. Βούδη, αἱ ἐνέργειαι αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ λιμοῦ ἐν Ηλάτραις (1853—1854), ὅτε μεγάλοι ἔφανοι ἐνηργήθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἡ ἀποτελεσματικὴ τοῦ ἴδιου διώξις εἰς Μάλταν τοῦ διαστήμου ἀντάρτου Μαρεντίνη, δυτικὲς εἰχεν ἀποδῆ ἀληθῆς μάστιξ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως, ἀποτελοῦσι τὰς λαυμπροτέρας σελίδας τοῦ χρησιμωτάτου καὶ μεστοῦ ἀληθῶν καὶ προστατευτικῶν κοινωνικῶν ὡφελημάτων βίου του. Δὲν ἦτο μόνον νοῦς ἐμπορικὸς ἔζοχος ὁ Θ. Βούδη, ἥτο ψυχὴ ἀγαθὴ καὶ καρδία μεγάλη. Ὕγκτα τόσον τοὺς διμοεθνεῖς του, δεσμονέτευε τοὺς πολυαριθμόυσις ὑπὲτῶν ἐργαζο-

μένους "Ελληνας. 'Εχρηματίζετο τόσον κατά τὸ μακρὸν καὶ διακεριμένον στάδιον τῆς ἑυπορίας του, ὅσον ἡλέει τοὺς εἰς τὸν εὐγενῆ οἰκόν του προσφεύγοντας πένητας. Κυρίως δὲ εἴπειν εἰς τὸ δόνομα τοῦ Θωμᾶ Βούδος οὐχὶ μόνον αἱ Πάτραι, ἀλλὰ καὶ διόκλητος ἡ Ἑλλὰς ὁφείλει φόρον εὐγνωμοσύνης, διότι ὁ οἰκός του ἐγνώρισε πρῶτος εἰς τὴν Ἑσπερίαν τὴν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ "Εθνεῖ ὑπαρξίν τοῦ σταφιδικοῦ ἐμπορίου, μεταβληθεὶς οὕτω εἰς διώρυγα δι' ἣς εἰσήρχετο τὸ χρυσίον ἐν Ἑλλάδι, συμπτίξας δὲ ἐμπορίαν ἀσφαλῆ καὶ πρακτική, ἄγνωστον παρ' ἡμῖν, συνήθη δὲ καὶ στοιχειώδη παρὸ τοῖς "Αγγλοις.

Σιγῇ καὶ ἀδιαφορίᾳ, ἦν ἐτήρησαν τὰ ἔλληνικὰ συγγράμματα – καὶ ἔκ μέρους τῆς Παικίλης Σταῦρος, – πρὸς τὴν μνήμην τοῦ Θωμᾶ Βούδος θάλητο ἄντικρυς ἀδίκημα πρὸς τὴν μεγάλην καρδίαν τοῦ ἐκ τῶν πρώτων οἰκιστῶν τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν εὐεργετικωτάτου ἀνδρός. Καὶ οὕτω τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον δημοσιεῦον ὥραιαν εἰκόνα του, διερμηνεύει τὰς ὁφειλομένας εὐγνωμοσύνας εἰς τὸ σεβαστὸν δόνομα τοῦ Θ. Βούδου, οὐδὲν ποικιλαῖς καὶ χαλεπαῖς ἡμέραις διὰ τὴν ἡμετέραν πατρίδα φιλελληνισμός, καὶ ἡ μακρὰ καὶ ἐπωφελῆς ζωῆς, ἡ ἐμπνέουσα τὴν ιδέαν τοῦ καθηκοντος, συνεχίζονται πολυτίμως ὑπὸ τοῦ ἄχρι τοῦδε παρασχόντος ἵκανα δείγματα τῆς πατρικῆς του καλοκαγαθίας μονογενοῦς υἱοῦ του Χ. Φρειδερίκου Θ. Βούδου.

ΙΩΣΗΦ ΛΙΑΠΗΣ

(Ορα Εἰκόνα ἐν σελίδι 320)

Ο δολοφονηθεὶς νεώτερος τῆς Κρήτης ἀρματωλὸς Ιωσήφ Λιάπης ὑπὸ τοῦ Ν. Καλοειδᾶ ἐν Πειραιεῖ τῇ 20 Μαΐου 1894 ἐντὸς τοῦ ἀτμοπλοίου τῆς Πανελλήνιου Ἐπατιρίας, ἐνῷ τοῦτο ἦν ἔτοιμον νὰ ἀποπλεύσῃ εἰς Κρήτην, ἦν δὲ στατός γόνος τοῦ ἑτέρου τῶν ἐκ Σφακίων ἀδελφικῶν κλάδων τῶν πρὸ αὐτῆς ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως, κατ' αὐτὴν καὶ μετ' αὐτὴν περιπύστων Δαιμονάκιδων. Μόνος αὐτὸς ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰωάννου Δαιμονάκη ὑπελείπετο ἔτι μετὰ τέσσαρας ἄλλους, οἵτινες πλὴν ἄλλων στενῶν αὐτῶν συγγενῶν μοιραίων ἔπεισαν θύματα τῆς οἰκτρᾶς καὶ ἐν Σφακίοις, ὡς ἐν Λακωνίᾳ καὶ Κορσικῇ, φυλετικῆς καὶ ἀλληλοκοτόνου ἀντεκδικήσεως. 'Εκ τυχαίας ὑδριστικῆς προσδολῆς συνεκρούσθησαν πρὸ τινῶν ἀπαξ δύο εὐανδροὶ ἐν Σφακίοις οίκοι καὶ οἱ περὶ αὐτοὺς οἰκεῖοι, δὲ τῶν ἔξι "Ιμβρου Δαιμονάκιδων καὶ δὲ τῶν ἔξι Ἐμπροσιγαλοῦ Τσιριντάνιδων, ἐκ τούτου δὲ δρκος ἔκατέρωθεν παγγενοῦς ἔξωλειας, δόστις καὶ ἐπεσφραγίσθη διὰ τῆς ἐκλείψεως καὶ τοῦ τελευταίου τῶν Δαιμονάκιδων γόνου, τοῦ πολυκλαυστοῦ Ιωσῆφ Λιάπη, ἀλλ' ὅλως παρὰ προσδοκίαν, καθόσον τοῦτο ἐγένετο παρ' ἀνθρώπου, δοποῖος οὐδόλως πρὸς τὸ θύμα ἐσχετίζετο καὶ οὐδεμίαν εἰς αὐτὸν παρεῖχε πρὸς προφύλαξιν ὑποψίαν.

Ο Ιωσῆφ Λιάπης ἦν γεγενημένος ἥρως καὶ τιμῶν τὸ γένος καὶ τὴν ἡρωϊκὴν αὐτοῦ ἐπαρχίαν. 'Απερίοπτος τῶν πάντων πρὸ τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων, ὑπὸ διαπύρως ἀείποτε διεπνέετο, κατῆλθε καὶ ἀπέβη κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὴν γενέτειραν γῆν ἀπὸ τῶν ὀδυνηρῶν τοῦ 1889 γεγονότων καὶ ἔξῆς, δῆπος μετὰ τῶν εὐαρθριμοτάτων αὐτοῦ ὀπαδῶν διαμαρτύρηται ἐπράκτως, ἐνῷ αἱ μὲν ὄρδαι τοῦ Σακήρ καὶ τῶν μετ' αὐτὸν σατραπῶν ὡργίαζον φρικωδῶς ἐπὶ τοῦ τιμιωτάτου τῆς Πατρίδος σώματος, οἱ δὲ χριστιανικώτατοι Εὐρωπαῖοι ἔχλειον τοὺς ὄφθαλμούς καὶ ἔβυνον τὰ δάτα εἰς τὰ τερατούργηματα τῶν ἀντιχρίστων καὶ τὰς οἰκιαγάδας τῶν ἀδίκων τυραννούμενων καὶ βασανίζουμενων χριστιανῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲ Ιωσῆφ Λιάπης οὐδόλως λογιζόμενος οὐ μόνον τὰς ἐκ τῆς παρανόμου ἀρχῆς συντόνους καταδίωξεις, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀποφασιστικὰς τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ ἐχθρῶν ἐπιθυουλὰς καὶ ἀντεκδικήσεις, ἀπέβη εἰς Κρήτην διακηρύξας ἐγγράφως, διτὶ οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖ η̄ νὰ ἀγωνισθῇ τὸ καθ' ἔαυτὸν κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος. Τότε η̄ συμπεριφορὰ αὕτη τοῦ ἥρωι-

κοῦ καὶ δεξιωτάτου ἀρματωλοῦ οὐ μόνον ἐδικαίωσε τὰς προσδοκίας τῶν δεομένων ἐπικουρίαν τινὰ δόπιθεν δήποτε καὶ μὴ δυναμένων ἐκ τῶν καὶ τότε δισμενῶν περιστάσεων νὰ κινηθῶσι νησιωτῶν, ἀλλὰ καὶ ή διακήρυξις ἔκεινη αὐτοῦ τόσῳ λεπτεπιλέπτως πολιτικὴ ἐκριθῆ, ὡστε φορηθέντες οἱ τὰ ἵμετερα τότε πράγματα διέποντες, μὴ δῆθεν ἐνοχοποιηθῶσι (!), ἐσπευσταν νὰ διαμαρτυρηθῶσιν ἐπισήμως καὶ δὴ καὶ νὰ χαρακτηρίσωσι τὸν ἀρματωλὸν ὡς ληστὴν αὐτόχρημα καὶ κακοῦργον! Ἐν τούτοις οἱ δεινῶν πιεζόμενοι Κρῆτες, ἄνεσιν λαμβάνοντες ἐκ τῆς προστατευτικῆς πανταχοῦ ἀντιλήφεως καὶ τῆς τιμωροῦ χειρὸς τοῦ πεφημιτῆς προστατευτικῆς πανταχοῦ παρόντος Λιάπη, τοῦ καὶ καθ' ὑπουρούς καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ ἔτι πρόθον δυσταράστατον ἐμπνέοντος εἰς τοὺς μανιομένους κατ' αὐτῶν ἔχθρους, ἐσπευδον καὶ αὐτοὶ οὐ μόνον νὰ παρέχωσιν εἰς τὸν τολμητιαν τῆς λαχπατήσεως τῆς Πατρίδος ἐκδικητήν, καθ' δύον ἥδυναντο, τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ μέσα, ἀλλὰ καὶ ἀπόδεξιν ἔγγραφον, ὑπὸ πλήθους ὑπογραφῶν χρουμένην, εἰς ἀπάντησιν νὰ παράσχωσιν ἀμέμπτου καὶ ἀξιοπρεποῦς διαγωγῆς εἰς τὸν οὕτως ἐπισήμως προσβαλλόμενον καὶ ἀδικούμενον πατριωτικώτατον ἀρματωλόν.

Καὶ ἥθελε βεβαίως συνεχίσει δὲ Λιάπης τὰς πατριωτικὰς αὐτοῦ καθόδους καὶ ἀποβάσεις ἐι, τῇ ἡρωΐδι Κρήτῃ, ἀν μὴ ἀδίκος θάνατος ἥρε τὸν γενναῖον πρόμαχον ἐκ μέσου ἡμῶν δι' ἀνθρώπου, διν οὐδόλως ἐφαντάζετο ἐκεῖνος, δὲ δόποις οὐδέποτε τι ἐστι φόβος ἥσθιάνθη, δὲ δόποις τοσάκις τὸν θάνατον κατὰ πρόσωπον ἥτενισεγ. Τὸν Ἰωσῆφ Λιάπην ἐκήδευσεν ἡ πόλις τοῦ Πειραιῶς τὴν 21ην Μαΐου 1894 ἐν πανδήμῳ θλίψει καὶ ψυχικῷ πόνῳ ἀπειρου κόσμου.

Εἶχα τέτοιον ἐφιάλτη εἰς τὰ στήθεια
“Ωστε εἰδία πῶς ἐκεῖ ποῦ κουβεντιάζαμε
Καὶ χωρὶς τὸν ξενοδόχο λογαριάζαμε
Δὲν γνωρίζω πῶς, εὐθὺς καυγᾶ ἀρχίσαμε,
Ἐημερώνει καὶ ξυπνῶ . . . . Ἡταν ἀλήθεια,
Καστανή, τὸ ὄνειρό μου . . . .
Ἐχωρίσαμε! . . . .

(1894)

N. ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Σὺ ἀσθενεῖς . . . κ' ἐγὼ πονῶ,
γλυκειά μου καστανή,
Σύ, ἔχύνεις δάκρυ . . . μὰ ἐγώ,
‘Ωραία μου, στενάζω
Σὺ πάσχεις . . . μὰ ’ζτὸν πόνο Σου
Τὸ στήθός μου πονεῖ.
Σὺ ὑποφέρεις . . . μὰ ἐγώ
Τὴν πίκρα δοκιμάζω.

(1894)

N. K.